

Nr 68

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

Driftbudgeten

Femte huvudtiteln

1:o **Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 125 (bilaga 3, punkt 1, s. 11—13 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 15 mars 1957) föreslagit riksdagen att till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor.

Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 20 000 000 kronor. Därjämte har i arbetslöshetsbekämpande syfte under sjätte huvudtitelns reservationsanslag till Vissa vägbyggnadsarbeten för innevarande budgetår anvisats 30 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Departementschefen anför att ehuru arbetsmarknadsläget allmänt sett icke undergått några större förändringar under de senaste månaderna, har dock den säsongmässiga avmattningen nödvändiggjort en viss utökning av beredskapsarbetena jämfört med föregående budgetår. Härtill har särskilt bidragit att efterfrågan på arbetskraft till skogsbruket nedgått. Vidare har de uppkomna störningarna i oljeförsörjningen orsakat permitteringar i viss utsträckning. Det totala antalet personer i sysselsättningsarbeten utgjorde i februari innevarande år 4 090 mot 2 490 vid motsvarande tidpunkt år 1956. För de båda närmaste månaderna kan behovet av sysselsättningsarbeten beräknas få i stort sett samma omfattning som under februari månad. Först därefter kan någon större minskning av behovet väntas inträda.

Enligt arbetsmarknadsstyrelsens beräkningar kommer nu tillgängliga medel att vara förbrukade inom kort. Ytterligare medelsanvisning är därför erforderlig. Ökningen av medelsbehovet anses böra beräknas under såväl anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. som anslaget till Vissa vägbyggnadsarbeten. Beträffande det förstnämnda anslaget tillstyr-

kes, att ett tilläggsanslag av 5 000 000 kronor anvisas. Härvid har hänsyn tagits till att Kungl. Maj:t den 8 februari 1957 från anslaget anvisat 200 000 kronor såsom lån för uppehållande av driften vid Hj. Nilssons träförädlingsföretag i Morjärv ävensom till en av arbetsmarknadsläget nödvändiggjord utökning av arkivarbetena och utbildningsverksamheten för arbetslösa. För utförande av väg- och gatuarbeten i arbetslöshetsbekämpande syfte bör ett ytterligare medelsbehov av 15 000 000 kronor beräknas under anslaget till Vissa vägbyggnadsarbeten.

Utskottet kommer senare att taga ställning till frågan om ytterligare medelsanvisning under anslaget till Vissa vägbyggnadsarbeten. I förevarande sammanhang får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor.

2:o) **Understöd åt flyktingar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 13 och 14) föreslagit riksdagen att godkänna av departementschefen förordade riktlinjer för bestridande av kostnaderna för mottagande i Sverige av flyktingar från läger i Mellaneuropa ävensom svenskbybor.

För innevarande budgetår har å riksstaten till Understöd åt flyktingar m. m. anvisats ett förslagsanslag av 90 000 kronor. Med bifall till förslag i propositionen nr 2 har riksdagen vidare å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår till Vissa kostnader för ungerska flyktingar anvisat ett förslagsanslag av 10 000 000 kronor. För nästa budgetår har till Understöd åt flyktingar m. m. äskats ett förslagsanslag av 500 000 kronor. Anslagsberäkningarna beträffande sistnämnda båda anslag har huvudsakligen grundats på en uppskattning av kostnaderna för de ca 4 000 ungerska flyktingar, vilka mottagits här i landet under november och december 1956. Vid anslagsberäkningarna har föreslagits viss ändring av fördelningen av flyktingkostnaderna mellan anslagen under femte huvudtiteln.

Anslaget till Vissa kostnader för ungerska flyktingar har avsetts för huvuddelen av mottagningskostnaderna för nämnda ungerska flyktingar. I den mån motsvarande kostnader uppkommer även under nästa budgetår har förutsatts, att de skall bestridas från anslaget till Understöd åt flyktingar m. m.

Genom beslut den 8 februari 1957 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att från flyktingläger i Mellaneuropa skall tills vidare under år 1957 i Sverige mottagas ytterligare flyktingar till det antal, som arbetsmarknadsstyrelsen bedömer vara möjligt att bereda stadigvarande arbete i landet. Avsikten är att flyktingar såväl av ungersk som av annan nationalitet skall kunna mottagas

inom ramen för ifrågavarande aktion. Flyktingarnas förflyttning till Sverige beräknas komma till stånd under våren och försommaren.

Kungl. Maj:t har vidare nyssnämnda dag meddelat bestämmelser angående mottagande av till Sverige ankommande svenskbybor, vilka bestämmelser innebär att de skall omhändertagas på samma sätt som tillämpas i fråga om till Sverige anländande flyktingar.

Kostnaderna för de nya aktionerna föreslås av departementschefen få bestridas i den ordning, som förordats i statsverkspropositionen och propositionen nr 2. I den mån ytterligare ungerska flyktingar överföres till Sverige bör sålunda tilläggsstatsanslaget till Vissa kostnader för ungerska flyktingar få tagas i anspråk. Då det nu inte är fråga om att ta emot enbart flyktingar av ungersk nationalitet kan emellertid också beräknas uppkomma kostnader, som med hänsyn till anslaget rubricering inte bör bestridas från nämnda anslag. På grund av svårigheten att förutse i vilken omfattning sådana kostnader kommer att uppstå anses det ej lämpligt att äska särskilt anslag för dessa kostnader, vilka i stället bör få belasta förslagsanslaget till Understöd åt flyktingar m. m. Från detta anslag bör också få bestridas motsvarande kostnader för mottagande av svenskbyborna.

I detta sammanhang anmärker departementschefen, att avsevärda svårigheter att närmare beräkna kostnaderna för flyktingverksamheten föreligger också för nästa budgetår. Det är sålunda f. n. inte möjligt att mera exakt ange hur stort antal flyktingar som kommer att överföras hit. Det är också svårt att överblicka vilka särskilda åtgärder, t. ex. för att bereda fortsatt utbildning åt flyktingar, som kan befinnas erforderliga. Ehuru betydande kostnader torde uppkomma bl. a. för sistnämnda ändamål har departementschefen med hänsyn till det anförda inte ansett lämpligt att föreslå någon ändring i det i statsverkspropositionen framlagda förslaget rörande förslagsanslaget till Understöd åt flyktingar m. m. för nästa budgetår.

Vad departementschefen anförut rörande fördelningen av kostnaderna på grund av Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 8 februari 1957 anses böra underställas riksdagen för godkännande.

Utskottet har med anledning av vad departementschefen anförut från arbetsmarknadsstyrelsens ledning inhämtat närmare upplysningar rörande ifrågavarande flyktingverksamhet. Under erinran härom får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 15 mars 1957 förordade riktlinjer för bestridande av kostnaderna för mottagande i Sverige av flyktingar från läger i Mellaneuropa ävensom svenskbybor.

3:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 14 och 15), vilket föranletts av det forcerade arbetet inom flera av socialdepartementets kommittéer, bl. a. pensionsbered-

ningen, samt färdigställandet av ett stort antal betänkanden, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 5 april 1957

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 67.